

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه هوای پاک»

مقدمه

لایحه هوای پاک به شماره اصلاحیه ۱ چاپ ۴۰۴ که در اجرای ماده (۱۵۳) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و بنا به تصمیم هیئت رئیسه مجلس در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۹ تبصره «۵» ماده (۱۱) جهت بررسی مجدد به کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی به‌عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردیده بود با حضور نمایندگان دولت و کارشناسان مرکز پژوهش‌ها مورد بحث و بررسی و تبادل نظر قرار گرفت و در نهایت با اصلاحاتی به شرح زیر به تصویب رسید. در ضمن ماده (۳۴) که مراعی مانده بود و موارد اصلاحی نیز به شرح زیر می‌باشد.

مخصوصی سخن علنی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت:

۸۳

ماده (۱۱)

تبصره «۵» - واحدهای تولیدی موضوع این ماده که براساس اعلام سازمان و در چارچوب آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، به‌عنوان واحد برگزیده سبز معرفی شوند، از پرداخت ده درصد (۱۰٪) مالیات عملکرد همان سال معاف می‌گردند.

شماره چاپ:

۴۰۴

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۰۲/۱۲

ماده (۳۴)

از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون؛ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا، مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، تصمیم قانونی راجع به آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی هوا، مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۹ کمیسیون‌های مشترک مجلسین، بند «۶» ماده (۱۸) قانون حفاظت در برابر اشعه، مصوب ۱۳۶۸/۱/۲۰، «قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب ۱۳۳۹/۳/۱۷، قانون مواد الحاقی به قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب ۱۳۴۹/۹/۲۴ و اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایرانی، مصوب ۱۳۴۴/۴/۹» نسخ را اصلاحات ذیل اعمال می‌گردد:

معاونت پژوهش‌های

زیربنایی و امور

تولیدی

دفتر: مطالعات

زیربنایی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۵۰۱۵۰۲۲-۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۰۲/۱۷

الف) متن ذیل به انتهای بند «۲۰» قانون شهرداری، مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ کمیسیون‌های مشترک

مجلسین الحاق می‌شود:

«این بند با رعایت قانون هوای پاک اجرایی می‌گردد.»

ب) در تبصره «۱» ماده (۲) قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو مصوب ۱۳۸۶/۳/۱۳ عبارت

«یکسال» به «دو سال» و «سی هزار کیلومتر» به «چهل هزار کیلومتر» اصلاح می‌شود.

- پ) در ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ عبارت «بیش از پنج سال» به عبارت «برای خودروهایی شخصی و دولتی چهار سال و برای وسایل نقلیه عمومی یکسال» اصلاح می‌شود.
- ت) کلمه «مؤسسه» مندرج در عنوان و متن قوانین زیر به کلمه «سازمان» اصلاح شود:
۱. قانون عضویت مؤسسه استاندارد ایران در سازمان بین‌المللی استانداردها، مصوب ۱۳۴۳/۸/۲۰
 ۲. قانون اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمان‌های تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپایی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور، مصوب ۱۳۵۶/۳/۳۰
 ۳. قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ و اصلاحیه‌های مصوب ۱۳۷۶/۳/۱۳ و ۱۳۸۵/۱/۲۰ آن.

موارد اصلاحی

۱. در تبصره ماده (۳۰) بعد از عبارت «سازمان ملی استاندارد ایران» عبارت «با رعایت ماده (۲۲) قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸» اضافه می‌شود.
۲. در تبصره «۱» ماده (۶) پاراگراف دوم از عبارت «دوره‌های انجام معاینه ... تعیین می‌شود» حذف شود.
۳. در تبصره «۳» ماده (۶) عبارت «جزای نقدی درجه هشت قانون مجازات اسلامی» جایگزین عبارت «جریمه نقدی معادل ده میلیون ریال» شد.
۴. در تبصره «۲» ماده (۱۱) عبارت «قانون مجازات اسلامی» پس از عبارت «جزای نقدی درجه چهار» اضافه شد.
۵. در تبصره «۵» ماده (۱۱) عبارت «بر ارزش افزوده» حذف شود.
۶. در تبصره «۳» ماده (۱۲) واژه «پیشنهاد» جایگزین واژه «تعیین» شد.
۷. در تبصره ماده (۱۴) پس از واژه «انتقال» واژه «فوق‌الذکر» اضافه شد.
۸. در ماده (۱۶) پس از «درجه هفت» عبارت «قانون مجازات اسلامی» و پس از «درجه چهار» عبارت «قانون مجازات اسلامی» اضافه شود.
۹. در تبصره «۲» ماده (۱۶) عبارت «جزای نقدی درجه شش قانون مجازات اسلامی» جایگزین عبارت «جریمه نقدی به میزان ده میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال» شود.
۱۰. در تبصره «۱» ماده (۱۷) عبارت «جزای نقدی درجه هشت قانون مجازات اسلامی» جایگزین عبارت «جریمه نقدی به میزان دو میلیون تا ده میلیون ریال» شود.
۱۱. در سطر دوم ماده (۱۸) واژه «استاندارد» جایگزین واژه «استانداردهای» شد.
۱۲. در سطر سوم ماده (۱۸) عبارت «فعالیت پالایشگاه‌های فاقد» حذف و واژه «غیر» پس از واژه «سوخت» اضافه شد.
۱۳. در ابتدای سطر چهارم ماده (۱۸) پس از واژه «سازمان» واژه «ملی» اضافه شد.
۱۴. در سطر آخر ماده (۱۸) پس از واژه «عملکرد» و واژه «موضوع» اضافه شد.
۱۵. در سطر دوم ماده (۲۰) پس از واژه «شهرداری‌ها» عبارت «دهیاری‌ها» اضافه شد.
۱۶. در سطر چهارم ماده (۲۰) عبارت «جریمه نقدی تا برحسب موضوع» حذف و عبارت «جزای نقدی درجه شش قانون

مجازات اسلامی» جایگزین شد.

۱۷. در سطر چهارم ماده (۲۱) پس از واژه «ساختمانی» واژه «متناسب» اضافه شد.

۱۸. در سطر پنجم ماده (۲۱) عبارت «مورد تأیید سازمان هواشناسی» حذف و پس از واژه «ضوابط» واژه «شرایط» اضافه شد.

۱۹. در ماده (۲۶) عبارت «لازم‌الاجرا شدن» حذف و واژه «بلاغ» جایگزین شد.

۲۰. در تبصره «۱» ماده (۲۹) عبارت «جریمه نقدی معادل یک میلیون ریال» حذف و عبارت «جزای نقدی درجه هشت قانون مجازات اسلامی» جایگزین شد و عبارت «به جریمه نقدی معادل سه میلیون ریال» حذف و عبارت «به سه برابر جزای نقدی مذکور» جایگزین شد.

اظهاری نظر کارشناسی

ماده (۱۱)

باتوجه به اینکه تبصره اصلاحی، در واقع به موجب اصلاحات نمایندگان به لایحه دولت الحاق شده و به نوعی منجر به کاهش درآمدهای عمومی می‌گردد و طریق جبران آن نیز مشخص نشده است مغایر اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی می‌باشد. مگر اینکه محل جبران آن، درآمدهای ناشی از این قانون شناسایی گردد.

همچنین باتوجه به اینکه اعطای معافیت مالیاتی موضوع این تبصره به آیین‌نامه منوط شده است و در واقع آیین‌نامه مزبور تعیین‌کننده ضوابط و معیار معافیت مالیاتی مزبور می‌باشد و از سوی دیگر به موجب اصل پنجاه و یکم قانون اساسی هرگونه تخفیف و معافیت مالیاتی می‌بایست به موجب قانون باشد، چنین حکمی مغایر اصل پنجاه و یکم قانون اساسی به نظر می‌رسد.

ماده (۳۴)

در خصوص موارد تنقیحی مذکور در این ماده نکات ذیل وجود دارد:

۱. اول اینکه عنوان «قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب ۱۳۳۹/۳/۱۷» اشتباه بوده و عنوان صحیح آن عبارت است از: «قانون راجع به اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران، مصوب ۱۳۳۹/۳/۱۷». دوم این که این قانون و همچنین «قانون مواد الحاقی به قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران» به موجب ماده (۶۱) مصوبه مجلس شورای اسلامی در خصوص «طرح تقویت و توسعه نظام استاندارد» صراحتاً نسخ گردیده است و لذا لزومی به نسخ مجدد آنها نمی‌باشد. شایان ذکر است که مصوبه مذکور پس از چندین نوبت رفت و برگشت در مرحله اظهار نظر نهایی شورای نگهبان می‌باشد و ماده (۶۱) آن نیز مورد ایراد شورای نگهبان قرار نگرفته است.

۲. در خصوص بند «ت» این ماده نیز این نکته وجود دارد که به موجب ذیل ماده (۱) مصوبه مجلس در خصوص طرح تقویت و توسعه نظام استاندارد، عنوان «مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران» به «سازمان ملی استاندارد ایران» اصلاح شده است و لذا عنوان مؤسسه مذکور در هر قانونی وجود داشته باشد به «سازمان ملی استاندارد ایران» اصلاح می‌گردد و در نتیجه بند «ت» ماده حاضر فاقد ضرورت است.

همچنین باتوجه به اینکه مطابق ماده (۶۱) مصوبه مجلس در خصوص طرح تقویت و توسعه نظام استاندارد، «قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران» مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ و اصلاحات بعدی آن منسوخ اعلام گردیده

است، جزء «۳» بند «ت» این ماده که در مقام اصلاح این قوانین می‌باشد فاقد موضوعیت است.

۳. در بند «الف» ماده (۳۴) در خط اول مشخص نمی‌باشد که بند «۲۰» مرتبط با کدام ماده است و باید ماده (۵۵) بعد از بند «۲۰» اضافه گردد.

• موارد اصلاحی

۱. در تبصره «۱» ماده (۶) در پاراگراف دوم عبارت «دوره‌های انجام معاینه فنی تعیین می‌شود». قبلاً در صحن علنی حذف شده است.

۲. در بند «۳» این بخش باتوجه به اینکه مطابق تبصره «۳» ماده (۶)، با اعلام نهادهایی همچون سازمان، وزارت کشور یا وزارت راه و شهرسازی، متخلف به مجازات نقدی درجه هشت محکوم می‌شود و ازسوی دیگر مطابق اصل سی‌وششم قانون اساسی، حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح باشد، چنین حکمی مغایر اصل سی‌وششم قانون اساسی می‌باشد و لازم است مجرم با حکم مراجع قضایی به مجازات مذکور محکوم و سازمان‌های مذکور صرفاً گزارش خود را به مرجع قضایی ارائه دهند.

۳. بند «۵» این بخش، باتوجه به اینکه تبصره «۵» ماده (۱۱) در صدر مصوبه حاضر اصلاح و عبارت «ارزش‌افزوده» حذف و واژه «عملکرد» جایگزین آن گردیده است، فاقد موضوعیت می‌باشد.

۴. در تبصره «۲» ماده (۱۶) و در تبصره «۱» ماده (۱۷)، مجدداً جزای نقدی جایگزین جریمه نقدی گردیده است. این دو کاملاً متفاوت با مصوبه مجلس هستند.

۵. اضافه شدن واژه ملی بعد از واژه سازمان در سطر چهارم ماده (۱۸) غلط می‌باشد و پیشنهاد می‌شود حذف گردد.

۶. بند «۶» ماده (۱۸) قانون حفاظت در برابر اشعه حاکی از اختلال در کار با اشعه و یا منابع مولد اشعه می‌باشد در حالی که ماده (۳۰) قانون هوای پاک به جلوگیری از انتشار امواج غیرمجاز و رعایت حدود مجاز انتشار امواج می‌پردازد، لذا این دو کاملاً با هم متفاوت هستند و بند «۶» ماده (۸) قانون حفاظت در برابر اشعه نبایستی حذف شود.

۷. همچنین قوانین مربوط به استاندارد که در این ماده نسخ می‌شود بایستی در قانون مرتبط خاص خود لغو شود و به نظر می‌رسد نیازی به درج آن در این ماده نیست.

۸. در بند «۲۰» از این بخش با عنایت به اصلاح صورت گرفته در تبصره «۱» ماده (۲۹)، نیروی انتظامی متخلفین را به مجازات نقدی درجه هشت محکوم می‌نماید. درحالی که باتوجه به جرم‌انگاری این تخلف و تعیین مجازات برای آن، حکم به چنین مجازاتی مطابق اصل سی‌وششم قانون اساسی می‌بایست از طریق دادگاه صالحه صورت پذیرد. لذا بند حاضر مغایر اصل سی‌وششم قانون اساسی محسوب می‌گردد.

